

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 581/2019
19.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милош Богдановић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владислав Костић адвокат из ..., ради поништаја и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 988/18 од 12.09.2018. године, у седници већа одржаној 19.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 988/18 од 12.09.2018. године – става првог изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење садржано у ставу другом изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 988/18 од 12.09.2018. године тако што се одбија жалба туженог и потврђује решење о камати на трошкове поступка од извршости пресуде до исплате садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 3167/15 од 19.10.2017. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3167/15 од 19.10.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па су поништени Споразум о престанку радног односа број .. од 09.10.2015. године и решење о споразумном престанку радног односа број .. од 09.10.2015. године као незаконити. Ставом другим изреке је обавезан тужени да тужиљу врати на рад, а ставом трећим изреке је обавезан тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 132.750,00 динара са законском затезном каматом почев од извршења па до исплате.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 988/18 од 12.09.2018. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио

првостепену пресуду у ставу првом, другом и делу става трећег изреке, у усвајајућем делу захтева за исплату трошкова парничног поступка. Ставом другим изреке је преиначио решење о трошковима парничног поступка садржано у делу става трећег изреке првостепене пресуде тако што је на досуђени износ трошкова досудио законску затезну камату почев од доношења првостепене пресуде па до исплате, а ставом трећим изреке је одбио захтев туженог за накнаду парничних трошкова насталих у другостепеном поступку.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је блговремено преко пуномоћника изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијене пресуде у смислу члана 408. Закона о паричном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана чланом 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, обзиром да је суд на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучио по свом уверењу које ће чињенице узети као доказане.

У правноснажно окончаном поступку је утврђено да је тужиља била у радном односу на неодређено време код туженог, распоређена на послове ... на основу Уговора о раду од 31.07.2014. године. Утврђено је да је тужиља приликом потписивања наведеног уговора о раду потписала и бланко захтев за споразумни раскид радног односа и споразум о престанку радног односа које је тужени претходно саставио. Дана 15.10.2015. године тужиљи је уручено решење о споразумном престанку радног односа од 09.10.2015. године, обавештење уз споразум о престанку радног односа на иницијативу запосленог од истог датума и радна књижица са попуњеним подацима о почетку рада 01.08.2014. године и престанку рада 12.10.2015. године. Наведена бланко писмена је касније по потписивању попунио тужени и то на начин који није предочен тужиљи у време потписивања уговора о раду када јој је речено да је потребно да потпише сву приложену документацију ради успостављања радног односа код туженог.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су поништили као незаконит споразум о престанку радног односа и решење о споразумном престанку радног односа, те обавезали туженог да тужиљу врати на рад.

Одредбом члана 177. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, са изменама) прописано је да радни однос може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог, а пре потписивања споразума послодавац је дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. Овакав споразум је продукт подударне воље послодавца и запосленог, која мора да буде изражена слободно, јасно, недвосмислено и без мана. Дакле, сматра се да је споразум закључен када послодавац и запослени о томе постигну сагласност која се односи

како на престанак радног односа, тако и на остала питања која су од значаја за престанак радног односа (дан прекида рада, исплату неисплаћених зарада и других примања по основу рада, права у погледу неискоришћеног годишњег одмора, итд). Битан елемент споразума је датум закључења, пошто се према њему оцењују способност уговарања као и датум престанка радног односа, с обзиром да се послодавац и запослени том приликом споразумевају о свим битним елементима за радно-правни статус запосленог.

У конкретном случају, наведено је изостало јер тужила није слободно изразила вољу за закључење споразумног раскида уговора о раду, односно да јој престане радни однос код туженог, при чему су датуми закључења и престанка радног односа од стране туженог унети накнадно у споразум. Из наведеног несумњиво произлази да између тужиле и туженог није постигнута сагласност воља о споразумном раскиду радног односа, будући да споразум тужила није потписала тог дана већ раније, (бланко) приликом заснивања радног односа. Како је отказ уговора о раду тужили уследио на основу радњи туженог који је искористио бланко потпис тужиле, то овако дат споразумни престанак радног односа не може производити правно дејство јер садржи ману воље која овај споразум чини ништавим. Стога је правилан закључак нижестепених судова да су споразум о престанку радног односа и решење о споразумном престанку радног односа незаконити, а као последица незаконитог отказа, правилно је одлучено и о захтеву тужиле за реинтеграцију у радни однос код туженог.

Ревизијом туженог се оспорава оцена изведених доказа и на основу тога утврђено чињенично стање. Према члана 407. став 2. ЗПП, ревизија се не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона који у овом поступку није остварен.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП је одлучено као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд сматра да се основано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда код одлуке којом је обавезан тужени на плаћање законске затезне камате на досуђени износ трошкова поступка почев од дана пресуђења. Наиме, код питања камате битан је моменат доспелости обавезе на име накнаде трошкова поступка и дужничке доцње. Ова обавеза доспева даном правноснажности решења о трошковима и протеком рока за њено добровољно испуњење, што значи да се долазак дужника у доцњу подудра са тренутком када одлука суда, којом је он обавезан да накнади парничне трошкове, постане извршна, те право повериоца да из извршне исправе од дужника потражује и затезну камату сагласно одредби члана 277. став 1. Закона о облигационим односима. Овакво становиште је исказано у одлуци Уставног суда РС Уж 8064/2015 од 12.10.2017. године и преовладава у пракси судова опште надлежности. Како је у члану 277. ЗОО прописано да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице, и затезну камату по стопи утврђеној законом, Врховни касациони суд је преиначио побијену другостепену одлуку у погледу тока затезне камате и у том делу потврдио одлуку првостепеног суда као правилну и закониту, одлучујући тако ставом другим изреке на основу чл. 416. став 1. ЗПП.

Тужили нису досуђени трошкови одговора на ревизију јер нису били нужни ни неопходни за вођење парнице на основу члана 154. став 1. ЗПП, а

туженом сходно успеху у спору на основу члана 153. став 2. ЗПП (став трећи изреке).

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић